

[Justitsministeren.]

væsentlig ringere end andre børns; men ret til faderens navn og arveret efter ham og hans slægt får det ikke. Disse rettigheder er jo så nært forbundet med den familiemæssige tilknytning, at de ikke bør tillægges barnet, hvis der ikke er rimelig sikkerhed for, at netop denne mand er barnets fader.

Kommissionen, der ville afskaffe begrebet bidragspligtige, foreslog da også som betingelse for dom til faderskab, at der skulle være væsentlig større sandsynlighed for den dømtes faderskab end for nogen anden mands. En regel som denne kan imidlertid let komme til at virke stik imod hensigten med den. Risikoen er jo nemlig, at domstolene viger tilbage for at statuere, at denne væsentlig større sandsynlighed består, og derfor frifinder alle de sagsøgte mænd. Følgen heraf vil så være, at barnet ikke engang får bidrag, men vil være henvist til hjælp fra det offentlige.

Af de øvrige nye regler skal jeg fremhæve bestemmelsen i § 14, stk. 2. Det foreslås her, at bidrag til undervisning eller uddannelse fremtidig skal kunne pålægges til barnets 24. år mod nu til det 21. år. Det er jo en kendsgerning, at mange former for uddannelse nødvendigvis må strække sig ud over det 21. år, og at forældrene i de ægteskaber, hvor økonomien tillader det, i større eller mindre omfang støtter børnene økonomisk. Jeg anser den foreslåede udvidelse af adgangen til at pålægge bidrag for et vigtigt skridt i retning af at ligestille børn uden for ægteskab og skilsmissebørnene med andre børn.

Den kommission, hvis arbejde danner grundlaget for lovforslaget, udførte sit arbejde i samarbejde med tilsvarende kommissioner i Finland, Norge og Sverige. Det er jo af stedse stigende betydning, at vi på disse områder nærmer de nordiske landes regler mest muligt til hinanden. Ser vi på pater-est-reglen i den udformning, den har fået i lovforslaget, må dette siges at være lykkedes ganske godt. I alt væsentligt er der her tale om den samme regel, som man allerede i 1949 havde gennemført i Sverige, og en tilsvarende regel er gennemført i Norge i 1956 og i Finland i 1957.

Tilsvarende overensstemmelse foreligger ikke med hensyn til reglerne om faderskab

til børn uden for ægteskab. Her har man i Norge i 1956 gennemført en lov, der i alt væsentligt svarer til kommissionens forslag. Man har altså her kun to muligheder: dom til faderskab eller frifindelse. Af de grunde, jeg har nævnt, har jeg ikke ment, at vi kunne gå så langt. Med hensyn til Sverige og Finland gælder det, at den svenske komité stillede et forslag, der stort set svarer til de norske og danske kommissionsforslag, medens den finske komité gik ind for en ordning, der svarer til det fremsatte lovforslag. I intet af de to lande er der sket lovændring på grundlag af forslagene. Man har begge steder det særlige problem, at børn uden for ægteskab hidtil normalt ikke har haft arveret efter faderen og hans slægt.

Jeg skal herefter gå over til kort at omtale forslaget til lov om ændringer i retsplejeloven.

Med dette lovforslag er der i alt væsentligt kun tale om en ajourføring ud fra de erfaringer, der er gjort i de godt 20 år, de nugældende regler har virket. Måske kan man også sige, at forslaget på et enkelt punkt er udtryk for, at man i dag klamrer sig mindre fast til de principper, man tidligere var tilbøjelig til at anse for ufravigelige. Jeg tænker her på bestemmelsen i § 456 c i den nye affattelse, hvorefter sagen som hovedregel skal anlægges ved moderens hjemting. Det er jo ellers en almindelig regel inden for retsplejen, at sagsøgtes hjemting er det normale værneting. I disse sager viser erfaringerne imidlertid, at det vil være en fordel at henlægge behandlingen til retten på moderens bopæl. Det er altid af betydning, at dommeren hører parternes forklaring direkte og ikke er henvist til protokollater; men det er i disse sager særlig vigtigt, at han hører netop moderens forklaring, og hun vil jo normalt være den, der dårligst kan rejse længere bort hjemmefra for at afgive forklaring for den dømmende ret. På den anden side sker der ikke den sagsøgte mand nogen uret ved denne ændring. I modsætning til, hvad der gælder i den almindelige borgerlige retspleje, bliver han jo ikke dømt, blot fordi han udebliver, og finder dommeren, at han bør tilsiges til at møde personligt for retten, er der i § 456 i hjemmel til eventuelt at tillægge ham rejsegodtgørelse.